

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี กลุ่มมาตรฐานการบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๓๕
ที่ กษ ๐๔๐๔/จ ๑๐ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง แจ้งเวียนหนังสือตอบข้อหารือระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์เครือข่าย จำกัด ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกัน
ความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กรุงเทพมหานคร/
ผู้อำนวยการกองกำกับการสอบบัญชีสหกรณ์/หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้หารือกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่องระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์เครือข่าย จำกัด ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุน
เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากสหกรณ์อ้างว่าระเบียบดังกล่าวได้ผ่านการรับทราบ
จากสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ ซึ่งหากสหกรณ์อื่นนำร่างระเบียบดังกล่าวไปถือใช้
อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม และเป็นการตัดเงินฝากสหกรณ์อื่น
ซึ่งเป็นสินทรัพย์ออกจากบัญชี โดยที่นายทะเบียนสหกรณ์ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปฏิบัติ
ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลในงบการเงินด้วย (เอกสารแนบ ๑)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ตอบข้อหารือตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๕๗๓
ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีความเห็นว่ามาตรา ๖๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้
สหกรณ์อาจจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ภายใต้ข้อบังคับเพื่อจ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด
ของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ และข้อบังคับของสหกรณ์ข้อ ๒๒ (๖) กำหนดให้มีการจัดสรรกำไรสุทธิ
ประจำปีเป็นทุนเพื่อจัดตั้งสำนักงานหรือกองทุนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์ ซึ่งเจตนา
เพื่อให้สหกรณ์ได้สะสมทุนไว้เพื่อการใดการหนึ่งอันจะก่อให้เกิดความมั่นคงต่อกิจการสหกรณ์ กรณีสหกรณ์
อาศัยความตามข้อบังคับข้อ ๒๒ (๖) ประกอบมาตรา ๖๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
กำหนดระเบียบ ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐
เพื่อนำทุนดังกล่าวมาลดยอดบัญชีเงินฝากของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด แทนการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
หรือสำรองความเสียหายเต็มจำนวนในคราวปิดบัญชี จึงเข้าลักษณะนำทุนดังกล่าวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนิน
กิจการปกติ ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลในงบการเงิน และเกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงิน
ของสหกรณ์ในภาพรวม (เอกสารแนบ ๒)

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีจึงขอส่งสำเนาหนังสือตอบข้อหารือของ
กรมส่งเสริมสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้ทราบข้อมูลและใช้ความระมัดระวัง
รอบคอบในการตรวจสอบบัญชีทุนสะสมตามข้อบังคับของสหกรณ์ ซึ่งอาจเป็นช่องทางรั่วไหลในระบบการเงิน
ของสหกรณ์ หรือทำให้งบการเงินแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นางพวงวรรณ ไกรสินธุ์)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

สำเนา

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๓๓๕

กษ ๐๔๐๔/๒๕๖๑

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ขอหารือระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์เครดิตวิเศษ จำกัด ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน นายทะเบียนสหกรณ์

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้รับข้อหารือจากสหกรณ์ออมทรัพย์เครดิตวิเศษ จำกัด ว่าได้นำทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนไปลดยอดบัญชีเงินฝากของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ในระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ (เอกสารแนบ ๑)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่สหกรณ์นำกำไรสุทธิประจำปีจัดสรรเป็นทุนสะสมตามข้อบังคับของสหกรณ์โดยนำไปเกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสี่ยงจากการตัดสินใจลงทุนของสหกรณ์ เป็นทำนองเดียวกับทุนช่วยเหลือผู้ค้าประกันเงินกู้สหกรณ์ ตามที่ได้หารือมาแล้วตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เอกสารแนบ ๒) โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. การใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการตัดสินใจลงทุนของสหกรณ์ มิใช่ลักษณะของการใช้ทุนสะสมตามข้อบังคับเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์สมาชิกของสหกรณ์ตามหลักการสหกรณ์ อาจส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดไหลเข้าออกในระบบการเงินของสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์ใช้ทุนหมุนเวียนที่เป็นเงินสดหรือเงินฝากธนาคารไปฝากไว้สหกรณ์อื่น และมุ่งหวังจะสามารถถอนคืนได้เมื่อสหกรณ์ร้องขอและได้รับดอกเบี้ยเป็นรายได้กลับคืนจากสหกรณ์ผู้รับฝาก แต่ทุนป้องกันความเสี่ยงตามระเบียบสหกรณ์ฯ ดังกล่าว กลับนำทุนที่จัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีซึ่งเป็นทุนของสหกรณ์เองมาโอนลดยอดบัญชีเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด เป็นผลให้ทุนหมุนเวียนในรูปของเงินสดที่ควรได้รับคืนจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ขาดหายไปจากระบบการเงินของสหกรณ์ จึงเป็นความเสี่ยงที่เกิดช่องทางรั่วไหลในระบบการเงินของสหกรณ์

๒. การลดยอดเงินฝากด้วยทุนป้องกันความเสี่ยงฯ เป็นวิธีปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด กล่าวคือ

๒.๑ การกำหนดทุนสะสมตามข้อบังคับเพื่อตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี เป็นวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ไม่ถูกต้อง เพราะต้องใช้อำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ในการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีเช่นเดียวกับการตัดเงินสดขาดบัญชี การตัดสินค้าขาดบัญชี และการตัดหนี้สูญ ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับการตัดสินทรัพย์ เช่น กำหนดให้ต้องตั้งค่าเผื่อหรือสำรองความเสียหายเต็มจำนวนในคราวปิดบัญชีประจำปีก่อนการขออนุมัติตัดออกจากบัญชี ซึ่งความเสียหายนั้นต้องมีหลักฐานการติดตามทวงถามจนถึงที่สุด รวมทั้งเงื่อนไขอื่น ๆ อีกหลายประการ และที่สำคัญคือต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุม จึงจะตัดสินทรัพย์ดังกล่าวออกจากบัญชีได้ ซึ่งในกรณีของการตัดเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด ออกจากบัญชีโดยใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงฯ ของสหกรณ์ออมทรัพย์เครดิตวิเศษ จำกัด ดังกล่าว กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงได้ตอบข้อหารือของสหกรณ์ไปแล้วว่า ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตัดเงินฝากสหกรณ์อื่นสูญนั้น ยังไม่ได้กำหนดขึ้น

๒.๒ งบการเงินของสหกรณ์แสดงข้อมูลเงินฝากสหกรณ์อื่นและค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่น สงสัยจะสูญไม่ถูกต้อง เนื่องจากสหกรณ์นำทุนป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวไปหักออกจากจำนวนเงินฝาก สหกรณ์อื่น ทำให้ยอดเงินฝากสหกรณ์อื่นคงเหลือในงบแสดงฐานะการเงินลดลงด้วยทุนของสหกรณ์เอง ที่มาจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีแทนการได้รับคืนเงินฝากจากสหกรณ์ผู้รับฝาก และส่งผลกระทบ ถึงการตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญในงบกำไรขาดทุนได้ตัวเลขต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งทำให้ งบการเงินของสหกรณ์ขัดต่อข้อเท็จจริง

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงขอหารือกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ ในการพิจารณาทบทวนระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากสหกรณ์อ้างว่าระเบียบดังกล่าวได้ผ่านการรับทราบจากสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ (เอกสารแนบ ๓) ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เกรงว่าจะมีการนำร่างระเบียบสหกรณ์ ดังกล่าวไปถือใช้กับสหกรณ์อื่น ๆ ด้วย จนอาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม และเป็นการตัดเงินฝากซึ่งเป็นสินทรัพย์ออกจากบัญชีโดยที่นายทะเบียนสหกรณ์ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูล ในงบการเงินตามข้อสังเกตข้างต้น หากผลการพิจารณาเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด้วยเพื่อนำไปแจ้งต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในสังกัดให้ทราบและระมัดระวัง ในการตรวจสอบบัญชีทุนสะสมตามข้อบังคับของสหกรณ์ต่อไป.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายโอภาส ทองยงค์)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ถ้าหากถูกต้อง

(นางสาวปิยดา วัฒนธรรมศิริ)
นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ

ประภัสสร รุ่ง/พิมพ์/พิมพ์ ทาน/ ตรวจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๕๒ ๕๐๔๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: cpd_rlo@cpd.go.th http://office.cpd.go.th/rlo

ที่ กษ ๑๑๑๕/ ๕๗๗

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์เครือข่าย จำกัด ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

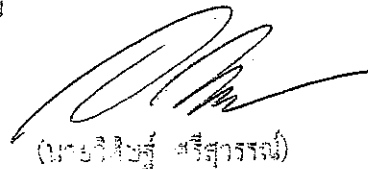
ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ขอรื้อ กรณีสหกรณ์ออมทรัพย์เครือข่าย จำกัด กำหนดระเบียบสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อนำทุนดังกล่าวไปลดยอดบัญชีเงินฝากของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด (สคจ.) เนื่องจากเกรงว่าหากสหกรณ์อื่นนำไปถือใช้ระเบียบในลักษณะ ดังกล่าวด้วยอาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม และเกิดผลกระทบต่อความ ถูกต้องของข้อมูลในงบการเงิน นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. มาตรา ๖๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สหกรณ์อาจจัดสรร กำไรสุทธิประจำปีภายใต้ข้อบังคับเพื่อจ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่ กำหนดในข้อบังคับ จากการตรวจสอบข้อบังคับพบว่าข้อ ๒๒ (๖) กำหนดให้มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็น ทุนเพื่อจัดตั้งสำนักงานหรือกองทุนต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์ ซึ่งเจตนาเพื่อให้สหกรณ์ได้ สะสมทุนไว้เพื่อการใดการหนึ่งอันจะก่อให้เกิดความมั่นคงต่อกิจการสหกรณ์ เช่น จัดสร้างอาคารสำนักงาน ซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาสูง เป็นต้น

๒. กรณีสหกรณ์อาศัยความตามข้อบังคับข้อ ๒๒(๖) ประกอบมาตรา ๖๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดระเบียบ ว่าด้วยการใช้ทุนป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อนำทุนดังกล่าวมาลดยอดบัญชีเงินฝากของ สคจ. แทนการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ หรือสำรองความเสียหายเต็มจำนวนในคราวปิดบัญชี จึงเข้าลักษณะนำทุนดังกล่าวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินกิจการตามปกติ ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลในงบการเงิน และเกิดความเสี่ยงต่อ ระบบการเงินของสหกรณ์ในภาพรวม สอดคล้องกับความเห็นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายวิไลชัย ศรีสุวรรณ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

ท่านาถูกต้อง

(นางสาวปิยดา วัฒนธรรมศิริ)
นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ